

**Servicedocument
Body of Knowledge**

**Kwalificatiedossier Mbo-
Verpleegkundige**

Crebo 23267 (geldig vanaf 2020)

30-01-2024

Titel	:	Servicedocument Body of Knowledge Kwalificatiedossier Mbo-Verpleegkundige
Auteur(s)	:	Consortiumbo, Prove2move, Atie Beverdam
MBO Raad	:	Houttuinlaan 6 Postbus 2051 3440 DB Woerden T: 0348 75 35 00 E: info@mboraad.nl I: www.mboraad.nl
Vastgesteld door	:	Ledenvergadering op 11 april 2024
Versienummer	:	30-01-2024

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Basisdeel kwalificatiedossier Mbo-Verpleegkundige	5
2.1	Kerntaak B1-K1: Bieden van zorg en ondersteuning in het verpleegkundig proces	5
2.2	Kerntaak B1-K2: Werken aan organisatie- en professiegebonden taken	41
Bijlage 1 Overzicht verpleegtechnische handelingen		44
Bijlage 2 Wijzingen in BoK Mbo-VP versie 2024 (ter informatie)		46

1 Inleiding

Uitgangspunten servicedocument Body of Knowledge

De uitgangspunten zijn:

- In dit servicedocument is de Body of Knowledge zo compleet en actueel mogelijk uitgewerkt. Tweejaarlijks wordt dit servicedocument zo nodig geactualiseerd middels de PDCA-cyclus.
- Concrete en bruikbare duiding van de kenniselementen in het kwalificatiedossier op kerntaakniveau. Waar mogelijk wordt ook de koppeling met de werkprocessen aangegeven.
- De kennis wordt op kerntaakniveau ingedeeld in thema's, zodat er thema's van vergelijkbare omvang ontstaan met bij elkaar passende kenniselementen.
- In een matrix wordt aangegeven bij welke werkprocessen deze kenniselementen worden toegepast. Een thema op kerntaakniveau kan ook werkprocesoverstijgend zijn, zoals bijvoorbeeld Anatomie en Fysiologie.
- Leerresultaten worden beschreven op het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar.
- Bij leerresultaten is er zo min mogelijk overlap tussen de leerresultaten van het basis- en profieldeel.
- Door het benoemen van onderwerpen worden de leerresultaten geconcretiseerd.
- Kennis en toepassen van kennis wordt beschreven volgens taxonomie Bloom.
- Alle BoK's hanteren een vergelijkbaar aggregatieniveau en zijn niet te specifiek.
- BoK's kunnen ingezet worden voor het maken van kennistoetsen/-examens op werkprocessen kerntaakniveau.
- Ze zijn toepasbaar bij flexibeler en efficiënt opleiden en bij maatwerktrajecten.

Inhoud document

Body of Knowledge van de kwalificatie Mbo-Verpleegkundige:

- Kerntaak B1-K1: Bieden van zorg en ondersteuning in het verpleegkundig proces
- Kerntaak B1-K2 Werken aan organisatie- en professiegebonden taken

2 Basisdeel kwalificatiedossier Mbo-Verpleegkundige

2.1 Kerntaak B1-K1: Bieden van zorg en ondersteuning in het verpleegkundig proces

Werkprocessen:

- B1-K1-W1 Onderkent bestaande of dreigende gezondheidsproblemen (Gezondheidsbevorderaar)
- B1-K1-W2 Stelt de verpleegkundige diagnose en stelt het individuele plan van de zorgvrager op (Zorgverlener)
- B1-K1-W3 Voert interventies uit (Zorgverlener)
- B1-K1-W4 Voert verpleegtechnische handelingen uit (Zorgverlener)
- B1-K1-W5 Communiceert met de zorgvrager en het sociale netwerk (Communicator)
- B1-K1-W6 Organiseert en coördineert de zorgverlening van de zorgvragers (Organisator)
- B1-K1-W7 Reageert op onvoorziene en crisissituaties (Organisator)

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
Anatomie en fysiologie	B1-K1: heeft brede kennis van anatomie, fysiologie (...) relevant voor werkveld en doelgroep	Legt de werking van het menselijk lichaam uit: <ul style="list-style-type: none"> - Topografie - Spijsverteringsorganen - Voedingsstoffen - Bouw en functie van de huid - Skelet - Spieren - Hart - Bloedvaten - Bloed - Regeling bloedsamenstelling - Lymfestelsel - Uitscheiding - Urine - Urinewegen 	<u>Topografie</u> <ul style="list-style-type: none"> - Frontaal vlak, sagittaal vlak, transversaal vlak - Ventraal, dorsaal, anterior, posterior, centraal, perifeer, superior, inferior, lateraal, mediaal, proximaal, distaal, sinister, dexter, internus, externus, flexie, extensie, anteflexie, retroflexie, lateroflexie, abductie, adductie, exorotatie, endorotatie, supinatie, pronatie - Opponeren, reponeren <u>Spijsverteringsorganen</u> <ul style="list-style-type: none"> - Mondholte, gebit, tong, speeksel(klieren), kauwen en slikken 	B1-K1 W-overstijgend

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
		<ul style="list-style-type: none"> - Luchtwegen - Ademhaling - Zintuigcellen - Zintuigen - Zenuwstelsel - Centraal zenuwstelsel - Perifeer zenuwstelsel - Vegetatief zenuwstelsel - Cellen - Weefsels - Hormonen en hormoonklieren - Voortplanting - Verouderingsproces 	<ul style="list-style-type: none"> - Keelholte, Slokdarm, Maag, Dunne darm - Pancreas, Lever en galblaas, Colon <p><u>Voedingsstoffen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Suikers, Vetten, Eiwitten, Mineralen, Vitaminen, Water <p><u>Bouw en functie van de huid</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Bouw van de huid - Doorbloeding van de huid - Warmteproductie, warmteoverdracht, regulatie <p><u>Skelet</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Bouw van bot, opbouw en afbraak, indeling (pijpbeenderen, platte beenderen, korte beenderen, onregelmatige beenderen) - Botverbindingen en botgewrichten - Botten hoofd en romp: schedel, voorhoofdsbeen, slaapbeen, wandbeen, achterhoofdsbeen, zeefbeen, wiggenbeen, neusbeen, traanbeen, jukbeen ploegschaarbeen, bovenkaak, onderkaak, tongbeen - Wervelkolom, wervels (hals-, borst-, lenden-, heiligbeen-, staartbeenwervels, ribben, borstbeen) - Botten schoudergordel, bekken: schoudergordel, arm, hand, bekkengordel, been, voet <p><u>Spieren</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Spieren bouw en werking van skeletspieren - Spieren ledematen - Spieren hoofd, hals en romp 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			<ul style="list-style-type: none"> - Spieren schouder- en bekkengordel <u>Hart</u> - Ligging en bouw - Functie - Doorbloeding hartspier <u>Bloedvaten</u> - Bouw en functie - Grote en kleine bloedsomloop - Bloedvatensysteem - Bloeddruk - Stoffen uitwisseling weefsel en bloed <u>Bloed</u> - Bloedplasma en bloedcellen - Bloedstolling - Bloedgroepen <u>Regeling bloedsamenstelling</u> - Wateruitscheiding, zoutuitscheiding, regeling zuurgraad, aanmaak van bloedcellen <u>Lymfestelsel</u> - Lymfevaten en lymfe - Lymfoïde organen <u>Nieren en urinewegen</u> - Ligging en bouw van de nier - Functionele niereenheden - Doorbloeding van de nier - Functie en werking: Nierbekken, nierkelken, urineleiders, urineblaas, plasbuis, urinelozing - Samenstelling urine <u>Luchtweegen</u> - bouw en functie van de neusholte, mondholte, keelholte, 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			<p>strottenhoofd, luchtpijp en hoofdbronchiën</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bronchiën en bronchiolen, longweefsel, doorbloeding van de longen, longvliezen <p><u>Ademhaling</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ademhalingsbewegingen, regulatie van de ademhaling, gaswisseling, longfunctie <p><u>Zintuigcellen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Algemene kenmerken, exteroceptoren, interoceptoren, proprioceptoren, chemoreceptoren, mechanoreceptoren, thermoreceptoren, fotoreceptoren, pijnreceptoren <p><u>Zintuigen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Neus, tong, oog, oor, huid <p><u>Zenuwstelsel</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Taken, algemene werking, anatomische indeling, fysiologische indeling - Zenuwweefsel, zenuwcellen, steuncellen, grijze en witte stof, werking van de zenuwcel <p><u>Centraal zenuwstelsel</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Grote hersenen uitwendige en inwendige bouw, functies - Ruggenmerg, hersenvliezen, hersenhouten, hersenvocht - Tussenhersenen (pijnappelklier, thalamus, hypothalamus) en hersenstam (middenhersenen, pons, verlengde merg, reticulair formatie) 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			<ul style="list-style-type: none"> - Kleine hersenen: bouw en functie - Ruggenmerg: bouw en functies - Hersenvliezen - Hersenholten en –vocht - Doorbloeding van de hersenen <p><u>Perifeer zenuwstelsel</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ruggenmergzenuwen (cervicale, thoracale, lumbale, sacrale en staart zenuw(en)) - Armzenuwen en beenzenuwen - Hersenzenuwen (reukzenuw, oogzenuw, oogspierzenuw, enz.) - Reflexen, reflexboog, ruggenmergreflexen, hersenstamreflexen <p><u>Vegetatief zenuwstelsel</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Sympathisch zenuwstelsel - Parasympatisch zenuwstelsel - Antagonistische werking <p><u>Cellen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Bouw (organellen, celmembraan) - Transport in en uit de cel - Celstofwisseling - Levensloop van de cel <p><u>Weefsels</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Dekweefsel - Steunweefsel - Spierweefsel - Zenuwweefsel <p><u>Hormonen en hormoonklieren</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Werking van hormonen - Hypofyse, pijnappelklier, schildklier, bijschildklieren, eilandjes van Langerhans, juxtaglomerulaire cellen, bijnieren, geslachtsklieren, weefselhormonen 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			<u>Voortplanting</u> <ul style="list-style-type: none"> - Geslachtskenmerken - Vrouwelijke geslachtsorganen - Mannelijke geslachtsorganen - Ontwikkeling van de geslachtscellen - Hormonale invloeden op de voortplanting - Hormonale regeling - Bevruchting <u>Verouderingsproces</u> <ul style="list-style-type: none"> - Normale veroudering 	
Pathologie en farmacologie	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1: heeft brede kennis van (...) pathologie en farmacologie relevant voor werkveld en doelgroep - B1-K1: kan gedragspatronen, ziektebeelden en functiestoornissen herkennen (<i>heeft kennis van gedragspatronen, ziektebeelden en functiestoornissen</i>) - ZH: heeft specialistische kennis van de meest voorkomende ziektebeelden in het ziekenhuis (...) - VT: heeft specialistische kennis van de meest voorkomende ziektebeelden in de VT (...) - VT: heeft specialistische kennis van psychische en 	<p>Analyseert de meest voorkomende ziektebeelden in de verschillende branches.</p> <p>Gebruikt algemene kennis van pathologie en farmacologie bij het bieden van verpleegkundige zorg:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ziekteoorzaken - Ontstekingen - Afweer en afweerreacties - Infectieziekten - Algemene oncologie - Aandoeningen bij kinderen - Werking van medicatie <p>Onderscheidt medicatiegroepen en legt verband tussen werking, bijwerkingen, toedieningsvormen en interacties.</p>	<p>Algemene pathologie en farmacologie/basisprincipes</p> <p><u>Ziekteoorzaken</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Inwendige oorzaken (erfelijkheid, aangeboren, niet-erfelijke afwijkingen, predispositie) - Uitwendige oorzaken (verkeerde voeding, mechanische-, fysische-, chemische-, biologische-, allergische-, nieuwvormingen) - Psychische oorzaken - Sociale oorzaken - Ziekten door onbekende oorzaak <p><u>Ontstekingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Oorzaken, verschijnselen, vormen, verloop, afweer, behandeling, genezing (regeneratie, littekenvorming) <p><u>Afweer en afweerreacties</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Afweer - Aspecifieke afweer - Immunologisch systeem, immuniteit (natuurlijke actieve, natuurlijke 	B1-K1: W-overstijgend

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
	psychiatrische ziektebeelden en stoornissen (...) – VT: heeft specialistische kennis van de verschillende vormen van dementie als ziektebeeld met verschillende stadia (...) – GGZ: heeft specialistische kennis van de meest voorkomende ziektebeelden in de GGZ (...)	Gebruikt kennis van verstoorde lichaamsfuncties bij het bieden van verpleegkundige zorg: <ul style="list-style-type: none"> - Vochtbalans - Lichaamstemperatuur - Braken en slikstoornissen - Ontlasting en defecatiepatroon - Urine - Hoesten - Slaapstoornissen Gebruikt kennis van ziekten van orgaansystemen bij het bieden van verpleegkundige zorg: <ul style="list-style-type: none"> - Aandoeningen van de bloedsomloop - Luchtwegaandoeningen - Aandoeningen spijsvertering - Aandoeningen van de urinewegen en geslachtsorganen - Aandoeningen van het zenuwstelsel - Aandoeningen van het bewegingsapparaat - Aandoeningen van de huid - Aandoeningen van het bloed en bloedvormende organen - Aandoeningen van het hormoonstelsel - Aandoeningen van het oog - Aandoeningen van het oor 	passieve, kunstmatige actieve, kunstmatige passieve), vaccinatie <u>Infectieziekten</u> <ul style="list-style-type: none"> - Cutane, aerogene, hematogene, genitale infecties - Besmetting en besmettingswegen, ontstaan van een infectieziekte, onderzoek soorten ziekteverwekkers, uitbreiding van infecties (flegmone, abces, lymfangitis en lymfadenitis, bacteriëmie en sepsis), behandeling, preventie <u>Algemene oncologie</u> <ul style="list-style-type: none"> - Ontstaan van gezwellen, gevoeligheid van weefsels, eigenschappen van gezwellen (benigne, maligne) - Behandeling (chirurgisch, radiotherapie, chemotherapie, hormonale therapie, immunotherapie en monoklonale antilichamen) - Preventie en opsporing <u>Aandoeningen bij kinderen</u> <ul style="list-style-type: none"> - Kinderziekten/infectieziekten - Kinderen met aandoeningen aan hart en luchtwegen - Kinderen met spijsverteringsaandoeningen, hormonale aandoeningen en stofwisselingsaandoeningen - Kinderen met aandoeningen aan urinewegstelsel, geslachtsorganen en bewegingsapparaat 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
		<ul style="list-style-type: none"> - Psychiatrische aandoeningen - Psychogeriatrische aandoeningen - Aandoeningen tijdens de zwangerschap en bevalling - Congenitale afwijkingen, misvormingen en chromosomale afwijkingen 	<ul style="list-style-type: none"> - Kinderen met aandoeningen aan bloed, zenuwstelsel, zintuigen en huid <p><u>Werking van medicatie/farmacologie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Voorzorgsmaatregelen, procedures en voorschriften - Wet- en regelgeving (wet BIG, Opiumwet, AVG, WZD, WVGZ) - Medicatiegroepen, toedieningsvormen, registratie, Opiumwet, naamgeving - Farmacokinetiek (absorptie, distributie, halfwaardetijd, metabolisme, eliminatie) - Farmacodynamiek (werkingsmechanisme, competitie en reversibiliteit), - Werking, bijwerkingen, interacties, receptuur, contra-indicaties - Polyfarmacie, vergiftiging en verslaving bij ouderen <p>Verstoorde lichaamsfuncties</p> <p><u>Vochtbalans</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Regulatie, aldosteron en antidiuretisch hormoon, dehydratie, overhydratie - Controle vochtbalans (vochtlijst, wegen, lab. onderzoek) <p><u>Lichaamstemperatuur</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kern- en schiltemperatuur - Temperatuurregulatie - Koortstypen, hypothermie, hyperthermie <p><u>Braken en slikstoornissen</u></p>	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			<ul style="list-style-type: none"> - mechanisme van braken, oorzaken, wijze van braken (projectiel, retentie, reflux), behandeling - Observaties van braken en aspect - Slikstoornissen (mechanisme, oorzaken, behandeling) <p><u>Ontlasting en defecatiepatroon</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Aspect (consistentie, geur, kleur) - Melaena, bloed bij ontlasting - Steatorroe/malabsorptie - Diarree (acuut en chronisch) - Obstipatie <p><u>Urine</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Mictiereflex - Onderzoek (macroscopisch, microscopisch, klinisch, chemisch, microbiologisch) <p><u>Slaapstoornissen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Factoren die de slaap beïnvloeden (leeftijd, omgevingsfactoren, voeding, verstoring biologische klok) - Fysiologie van het slapen (stadia en cycli) - Functie van slaap - Slaapstoornissen (in- en doorslaapproblemen, overmatige slaperigheid overdag) <p><u>Bewustzijnsverandering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Delier <p>Ziekten van orgaansystemen</p> <p><u>Aandoeningen van de bloedsomloop</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Arteriosclerose en atherosclerose - Risicofactoren voor hart- en vaatstelsel (cholesterol, bloeddruk, 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			veneuze druk, hypertensie, hypotensie) - Ischemie en infarct - Angina pectoris - Myocardinfarct - TIA, CVA - Claudicatio intermittens - Trombose (veneus en arterieel) - Embolie - Hartfalen, ritmestoornissen <u>Luchtwegaandoeningen</u> - Hoesten <ul style="list-style-type: none"> o Productieve en niet-productieve hoest o Sputum - Stoornissen in de ventilatie, gaswisseling en perfusie - Respiratoire insufficiëntie - Virale en bacteriële infecties - Astma en COPD - Pneumonie - Pneumothorax - Longcarcinoom <u>Aandoeningen spijsvertering</u> - Refluxziekte - Slokdarmkanker - Slokdarmspataderen - Slokdarmdivertikel - Maagontstekingen, maagzweer, maagcarcinoom - Aandoeningen aan duodenum, jejunum en ileum - Ontstekingen aan de dikke darm, spastische dikke darm, diverticulitis, colitis ulcerosa, ziekte van Crohn, dikke-darmgezwollen	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			<ul style="list-style-type: none"> - Aandoeningen aan de endeldarm - Aandoeningen van de galblaas - Hepatitis B en C - Levercirrose <p><u>Aandoeningen van de urinewegen en geslachtsorganen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Infecties - Urineretentie, urine-incontinentie - Nierinsufficiëntie en -dialyse - Nierstenen - Afwijkingen aan de prostaat - Blaaskanker - Afwijkingen aan de baarmoeder <p><u>Aandoeningen van het zenuwstelsel</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Epilepsie - Tumoren - CVA, TIA, ziekte van Parkinson, MS - Huntington - Epiduraal en subduraal hematoom - Subarachnoïdale bloeding - Hernia nucleī pulposi - NAH - Dwarslaesie - Spina bifida - Hydrocefalus - Aandoeningen van zenuwen, tumoren <p><u>Aandoeningen van het bewegingsapparaat</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Distorsie, luxatie, ruptuur, contusie, fractuur - Osteoporose - Artrose - Reuma (reumatoïde artritis, ziekte van Bechterew, fibromyalgie) <p><u>Aandoeningen van de huid</u></p>	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			<ul style="list-style-type: none"> - Wonden (open wonden, decubitus, brandwonden, bevroering) - Wondgenezing (primair en secundair) - Behandeling (reinigen, sluiten, beschermen, indeling naar kleur, wondinfectie) - Huidproblemen bij ouderen: actinische keratose, ouderdomswrat, skin tears, rosacea, callus, ulcus cruris, gordelroos en wondroos - Constitutioneel eczeem - Psoriasis - Huidkanker (basaalcelcarcinoom, plaveiselcelcarcinoom, melanoom) <p><u>Aandoeningen van het bloed en bloedvormende organen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Niet-oncologische hematologie (hemoglobinopathie, G6PD deficiëntie, anemie, stollingsstoornissen, hemofolie) - Oncologische hematologie (leukemie, lymfeklierkanker of lymfomen, multiple myeloom, polycythaemia vera) <p><u>Aandoeningen van het hormoonstelsel</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ziekten van de hypofyse - Hyper- en hypothyreoïdie - Syndroom van Cushing - Bijnierschorsinsufficiëntie - Diabetes mellitus <p><u>Aandoeningen van het oog</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Keratitis, conjunctivitis, bijziend en verziend, staar, glaucoom, netvliesloslating, diabetische retinopathie, kleurenblindheid 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			<p><u>Aandoeningen van het oor</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Otitis externa, otitis media, Ziekte van Ménière, slechthorendheid, duizeligheid <p><u>Psychische stoornissen (aandoeningen)</u> <u>DSM 5:</u></p> <p>Neurobiologische ontwikkelingsstoornissen o.a.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Globale ontwikkelingsachterstand - Autisme spectrum stoornis (ASS) - Aandachttekort/hyperactiviteit stoornis - Specifieke leerstoornis in lezen, schrijven of rekenen - Motorische stoornissen in coördinatie, stereotiepe bewegingen (wel of niet met zelfverwonding), tic stoornissen (Tourette) <p>Schizofrenie spectrum- en andere psychotische stoornissen o.a.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Schizofrenie <p>Bipolaire- en verwante stoornissen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bipolaire stoornis <p>Depressieve stoornissen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zware depressieve stoornis - Aanhoudende depressieve stoornis <p>Angststoornissen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Paniekstoornis - Specifieke fobie (dieren, bloed, injecties, enz.) - Sociale angststoornis <p>Obsessief-compulsieve- en aanverwante stoornissen</p>	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			<ul style="list-style-type: none"> - Obsessief en compulsieve stoornis (dwangneurose) - Bewaardwang (hoarding) verzamelwoede - Haarplukdrang, velletjesplukdrang Trauma- en aan een stressbron gerelateerde stoornissen - PTSS - Persisterende rouwstoornis Dissociatieve stoornissen - Dissociatieve identiteitsstoornis - Dissociatief geheugenverlies Somatische symptoom- en aanverwante stoornissen - Pijn, angst, conversiestoornis, gesimuleerde stoornis Voedsel- en eetstoornissen - Anorexia nervosa - Boulimia nervosa - Vraatzucht - Pica (oneetbare dingen eten) - Rumineren Slaap-/waakstoornissen - Slapeloosheid - Overmatige slaap - Narcolepsie - Ademhalingsgerelateerde slaapstoornis - Apneu - Afwijkende slaapstoornis Geslachtsidentiteit dysforie 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			<p>Stofgerelateerde en verslavingsstoornissen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stofgerelateerde stoornissen: alcohol, drugs, slaapmiddelen, kalmeringsmiddelen, tabak enz. - Niet-stofgerelateerde stoornissen: gokdrang <p>Neurocognitieve stoornissen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Delier <p>Persoonlijkheidsstoornissen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cluster A (zonderling, excentriek) paranoïde, schizoïde, schizotypisch - Cluster B (dramatisch, emotioneel, grillig) antisociaal, borderline, histrionisch, narcistisch - Cluster C (angstig) vermijgend, afhankelijk, obsessief-compulsief <p><u>Begrippen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Co-morbiditeit - Dubbele diagnose - Triple problematiek <p><u>Psychogeriatrische aandoeningen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Dementie (ziekte van Alzheimer, vasculaire dementie, lewy-body dementie, Korsakov, fronto-temporale dementie) - Fasen van dementie en vroegsignalering <p><u>Aandoeningen voor, tijdens en na de zwangerschap en bevalling</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Abnormale zwangerschapsduur - Afwijkingen foetale groei - Hyperemesis gravidarum - Zwangerschapsdiabetes 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			<ul style="list-style-type: none"> - Zwangerschapshypertensie - Pré-eclampsie - Eclampsie - HELLP-syndroom - Placenta praevia en solutio placentae - Complicaties bij de baby tijdens de partus (schouderdystocie, rupturen, foetale nood, vruchtwaterembolie) - Kunstverlossingen - Kraambed (koorts, abnormaal bloedverlies, trombose, psychose en depressie) - Lichamelijke veranderingen bij de pasgeborene - Gedragingen bij de pasgeborene - Complicaties bij de pasgeborene - Icterus – geel zien <p><u>Congenitale afwijkingen, misvormingen en chromosomale afwijkingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Syndroom van Down - Ziekte van Duchene - Syndroom van Turner - Syndroom van Klinefelter - Syndroom van Rett - Cystic fibrose - Klompvoet, congenitale heupdysplasie, spina bifida/open rug - Aangeboren afwijkingen door invloed van buitenaf 	
Gezondheidstoestand en functioneren zorgvrager	B1-K1: heeft brede kennis van verschillende visies op gezondheid	Analyseert de visie op gezondheid en hoe deze wordt toegepast in de dagelijkse zorg.	<p><u>Visie op gezondheid en zorg</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Mensvisie in de gezondheidszorg (traditionele medische visie, holistische mensvisie, emancipatoire mensvisie) 	B1-K1-W1 Onderkent bestaande of dreigende gezondheidsproblemen (Gezondheidsbevorderaar)

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
	<ul style="list-style-type: none"> - GGZ: heeft specialistische kennis van functies: cognitieve functies, uitvoerende functies, afweerfuncties en aanpassingsfuncties - GHZ: heeft specialistische kennis van ontwikkelingsniveaus, het lichamelijk, verstandelijk en zintuiglijk functioneren en het sociaal-emotioneel, adaptief en cognitief vermogen van zorgvragers - GHZ: heeft brede kennis van de relatie tussen functioneren, activiteiten en participatie zoals beschreven in het ICF - GHZ: heeft inzicht in de ontwikkeling en de verschillende levensfasen van zorgvragers en de 	<p>Analyseert het functioneren van de zorgvrager op basis van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ontwikkelingsfase - Levensfase - Ontwikkelingsniveau - Niveau indeling 	<ul style="list-style-type: none"> - Focus op veerkracht, welzijn, gezond ouder worden en op preventie i.p.v. ziekte en behandeling - Positieve gezondheid (Huber) - WHO - Beroepsprofiel <p><u>Begrippen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Preventie - Curatie - Palliatie <p><u>Ontwikkelingsfasen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ontwikkelingsfasen: zuigeling, peuter en kleuter, schoolkind, puber, adolescent, volwassene, oudere <p><u>Levensfasen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Levensvragen gekoppeld aan levensfase - Kennis van benutten levensverhaal - Levensplanning <p><u>Ontwikkelingsniveaus</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Voorwaarden voor ontwikkeling - Breinontwikkeling - Cognitieve ontwikkeling - Lichamelijke ontwikkeling - Seksuele ontwikkeling - Sociaal-emotionele ontwikkeling - ICF-model <p><u>Niveau indeling</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - IQ - EQ - Indeling van Timmers-Huigens - Indeling naar mate van verstandelijke beperking 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
	<p>levensvragen die hierbij een rol spelen</p> <ul style="list-style-type: none"> - VT: heeft specialistische kennis van het sociaal-emotioneel, adaptief en cognitief vermogen van de verschillende doelgroepen in de VT - VT: heeft brede kennis van de ontwikkeling en de verschillende levensfasen van zorgvragers en de levensvragen die hierbij een rol spelen voor doelgroepen in de VT 		<ul style="list-style-type: none"> - Fasen van Sociaal Emotionele Ontwikkeling (SEO) 	
	<ul style="list-style-type: none"> - GHZ: heeft specialistische kennis van de specifieke leer- en ondersteuningsbehoeften bij zorgvragers - GHZ: heeft specialistische kennis van leer- en opvoedingsproblemen (...) bij zorgvragers - VT: heeft specialistische kennis van specifieke leer- en ondersteuningsbehoeften van zorgvragers en mantelzorgers bij afnemende zelfstandigheid, revalidatie en herstel 	<p>Analyseert de leer-, opvoedings- en ondersteuningsbehoeften van de zorgvrager en beargumenteert hoe de zorg kan aansluiten bij de behoeften van de zorgvrager.</p>	<p><u>Leren en opvoeden</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Leerproblemen, leerstoornissen - Opvoedingsproblemen - Leerachterstand, leervertraging - Zelfredzaamheid ouders - Oorzaken (biologisch, psychologisch, sociaal, omgeving) - Omgaan met leer- en opvoedingsproblemen (positieve aandacht en belonen) - Onderwijs - Veilig Thuis - Ondersteunen bij ontwikkelen van zelfverzorgingsvaardigheden, sociale vaardigheden, vaardigheden t.a.v. werk en vrijetijdsbesteding, vaardigheden op het gebied van omgaan met geld 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			<ul style="list-style-type: none"> - Zelfstandig wonen - Revalidatie en herstel - Seksuele voorlichting <u>Ondersteuningsbehoeften</u> <ul style="list-style-type: none"> - Activiteiten gericht op ontwikkelen, ervaren en prikkelen - Hulpmiddelen bij afnemende zelfstandigheid, revalidatie en herstel - Activiteiten aanpassen aan de mogelijkheden van de zorgvrager 	
Preventie	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1: heeft brede kennis van preventieve zorg - B1-K1: heeft brede kennis van gezondheidsrisico's behorend bij de doelgroep - B1-K1: heeft brede kennis van methoden voor risico-inschatting, vroegsignalering, probleemherkenning, interventie en monitoring - B1-K1: kan emotionele problemen herkennen (<i>heeft kennis van signalen van emotionele problemen</i>) - B1-K1: kan signalen herkennen van sociale problematiek (<i>heeft kennis van signalen van sociale problematiek</i>) 	<p>Voert preventieve zorg uit en monitort risico- en vroegsignalering.</p> <p>Beoordeelt de gezondheidsrisico's van de zorgvrager en organiseert passende interventies.</p>	<u>Preventie</u> <ul style="list-style-type: none"> - Indelingen van preventie - Risicosignalering en opvolging - probleemherkenning, interventie en monitoring - Gezondheidsrisico's per doelgroep - Vroegsignalering en methoden en meetinstrumenten - Signaleren emotionele problemen - Signaleren sociale problemen - Signaleren van psychosociale problemen - Valpreventie - Coping (bij levensgebeurtenissen) - Checklist Veilige zorg - Huiselijk geweld/kindermishandeling - Advies, instructie en voorlichting geven gericht op preventie (versterken eigen kracht en behouden/vergroten van zelfredzaamheid en samenredzaamheid) 	
	<ul style="list-style-type: none"> - VT: heeft specialistische kennis van gezond eten en 	Analyseert de leefstijl van de zorgvrager en stelt op basis	<u>Gezonde leefstijl</u> <ul style="list-style-type: none"> - Gezond eten en drinken 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
	<p>drinken, bewegen, ontspanning en rust en preventie bij kwetsbare individuen en groepen in de VT</p> <ul style="list-style-type: none"> - GHZ: heeft specialistische kennis van gezond eten en drinken, bewegen, ontspanning en rust voor verschillende doelgroepen - B1-K1: heeft brede kennis van voedings- en dieetleer en voedingsproblematiek relevant voor de beroepsuitoefening - GGZ: kan psycho-educatie en leefstijlvoorlichting geven 	<p>hiervan aanpassingen voor ten behoeve van een gezonde leefstijl.</p> <p>Organiseert psycho-educatie voor de zorgvrager en/of naastbetrokkenen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Bewegen, beweegnorm en beweegerichtlijnen - Mobiliteit - Ontspanning, slaap en rust - Voedingscentrum en voedingsadviezen - Vitamine- en mineralen-suppletie - Voedingsadviezen bij problematiek (verminderde eetlust, over- en ondergewicht, kauw- en slikproblemen, reflux en rumineren) - Voedingsstoffen - Meest voorkomende diëten: energieverrijkt, eiwitrijk dieet, cholesterolarm dieet <p><u>Psycho-educatie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Wetgeving GGZ (WGBO, Wvvgz, Inzagerecht, multidisciplinaire richtlijnen) - Doelen bij psycho-educatie (vergroten van ziekte-inzicht, bevorderen van medicatie- en therapietrouw, leren omgaan met de ziekte, voorkomen van decompensatie, verbeteren van het functioneren, voorlichting familie en naasten) - Patiëntenorganisaties en lotgenotencontact - Hulpmiddelen (4G-schema, signaleringsplan) 	
Methodisch werken	B1-K1: kan observatiemethoden en -technieken toepassen om informatie te achterhalen (<i>heeft kennis van observatiemethoden en technieken</i>)	Analyseert de toepasbaarheid van observatiemethoden en – technieken.	<p><u>Observatiemethodieken</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Observatievaardigheden - Analyseren, interpreteren en ordenen van observatiegegevens 	B1-K1-W2 Stelt de verpleegkundige diagnose en stelt het individuele plan van de zorgvrager op (Zorgverlener)

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
		Analyseert observatiegegevens ten behoeve van het individuele plan van de zorgvrager.		
	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1: heeft brede kennis van dubbele diagnose/comorbiditeit - B1-K1: kan diagnostisch/klinisch redeneren toepassen (<i>heeft kennis van klinisch redeneren</i>) - B1-K1-W2: kan een verpleegkundige diagnose stellen (<i>heeft kennis van het stellen van een verpleegkundige diagnose</i>) - B1-K1: heeft specialistische kennis van protocollen, professionele richtlijnen (...) en standaarden 	<p>Ontleedt de verpleegkundige diagnose met behulp van standaarden, richtlijnen en redeneerhulpen.</p> <p>Integreert de werkwijze van het klinisch redeneren in haar werk en beargumenteert het belang hiervan.</p> <p>Draagt methodisch informatie over.</p>	<p><u>Verpleegkundige diagnose</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Alarmsymptomen en urgentiebepaling - Methodiek van klinisch redeneren - Hypothesevorming - SBAR(R)-overdrachtsmethode - Risicosignalering - Redeneerhulpen: ABCDE-methode, EMV-score, Glasgow Coma Scale, EWS (Early warning score), AVPU-score, SCEGS (sociaal, cognitief, emotioneel, gedragsmatig, sociaal), DOS schaal (delirium observatie screening), De MUST (Malnutrition Universal Screening Tool), AMPLE-anamnese - Classificatiesystemen: NIC, NOC, NANDA, ICF, DSM 	
	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1-W2: kan het individuele plan van de zorgvrager opstellen (<i>heeft kennis van het opstellen van een individueel plan</i>) - B1-K1: kan methodisch en systematisch handelen tijdens de beroepsuitoefening (<i>heeft kennis van methodisch en systematisch handelen tijdens de beroepsuitoefening</i>) 	<p>Structureert de informatie voor het individuele plan van de zorgvrager op methodische wijze.</p> <p>Analyseert verkregen informatie voor het opstellen van het individueel plan.</p> <p>Creëert een individueel plan voor de zorgvrager.</p>	<p><u>Individueel plan in de GHZ, GGZ, ZH, VT</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - anamnesegegesprek - Individueel plan opstellen met betrokkenen (zorgverleners, zorgvrager en naasten) - Zorgbehoeften, zorgwensen en gewoonten - Verpleegkundige diagnose (PES-methode) - Zorgdoelen formuleren (SMART/RUMBA) - (Zorg)interventies - Cliënttypering - Multidisciplinair werken 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			<ul style="list-style-type: none"> - Evalueren en zo nodig bijstellen - Ontslag en nazorg <u>Rapporteren</u> <ul style="list-style-type: none"> - Rapportagemethodieken en -systemen - Elektronisch patiëntendossier (EPD) - Wet- en regelgeving rondom rapporteren - Overdracht 	
	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1: heeft specialistische kennis van branchespecifieke methodieken - B1-K1: kan actuele benaderingswijzen in de omgang met relevante doelgroepen toepassen (<i>heeft kennis van actuele benaderingswijze</i>) - VT: heeft specialistische kennis van de verschillende vormen van dementie (...) en bijbehorende methodieken (zoals ABC model, 9 stappenplan) (...) 	<p>Onderscheidt welke methoden passen bij welke doelgroep en branche.</p> <p>Beoordeelt benaderingswijzen en stelt vast welke benaderingswijze past bij de zorgvrager.</p> <p>Legt uit welke onderzoeksmethoden wanneer ingezet moeten worden.</p>	<u>Branchespecifieke methoden</u> <ul style="list-style-type: none"> - Methodiek van verpleegkundig proces/methodisch werken - Benaderingswijzen ('acht principes', ROB, validation, snoezelen, warme zorg, belevingsgerichte zorg, reminiscentie, PDL, bewegen, muziektherapie, de vier K's bij Korsakov) - Hermeneutische benadering/ -cirkel <u>Onderzoeksmethoden</u> <ul style="list-style-type: none"> - Inspectie, palpatie, percussie, auscultatie - Beeldvormende onderzoeken en functieonderzoeken - Laboratoriumonderzoek - Radiologisch onderzoek - Endoscopieën, puncties en bipten - Dementie-onderzoek 	
Verpleegkundige interventies	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1: heeft brede kennis van zelfmanagement en het versterken van zelfmanagement 	<p>Analyseert de zelfmanagement van de zorgvrager en organiseert de zorg zo dat deze aansluit bij</p>	<u>Autonomie en zelfredzaamheid</u> <ul style="list-style-type: none"> - Methodieken om eigen regie te versterken 	B1-K1-W3 Voert interventies uit (Zorgverlener)

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
	<ul style="list-style-type: none"> - VT: heeft specialistische kennis van kwaliteit van bestaan, autonomie, welzijn en zingeving - GHZ: heeft specialistische kennis van kwaliteit van bestaan, autonomie en empowerment - B1-K1-W3: kan de zorgvrager ondersteunen bij het voeren van de regie bij wonen (<i>heeft kennis van wonen</i>) 	<p>de zelfmanagement van de zorgvrager.</p> <p>Analyseert de kwaliteit van bestaan van de zorgvrager en koppelt dit aan het welzijn van de zorgvrager.</p> <p>Analyseert de behoefte aan ondersteuning bij wonen en huishouden bij de zorgvrager.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zelf-en samenredzaamheid versterken - Betrekken sociaal netwerk - Autonomie en empowerment - Zingeving - Kwaliteit van bestaan - Coping (bij levensgebeurtenissen) - Zelfzorgtekorten (kennistekort, motivatietekort en vaardigheidstekort) <p><u>Regie bij wonen en huishouden</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Voeren van een huishouden - Registreren van basale financiële en administratieve gegevens 	
	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1: heeft brede kennis van het opbouwen, onderhouden en herstellen van een sociaal netwerk - GHZ: heeft specialistische kennis van samenlevingsgericht werken - B1-K1-W3: kan de zorgvrager ondersteunen bij daginvulling of dagbesteding (<i>heeft kennis van daginvulling en dagbesteding</i>) 	<p>Analyseert het sociale netwerk van de zorgvrager.</p> <p>Onderscheidt mogelijkheden voor het opbouwen, onderhouden en herstellen van het sociaal netwerk.</p> <p>Analyseert hoe maatschappelijke steunsystemen bij de zorgvrager ingezet kunnen worden.</p> <p>Beoordeelt de mogelijkheden qua dagbesteding en dagelijkse bezigheden voor de zorgvrager en organiseert passende activiteiten.</p>	<p><u>Sociaal netwerk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Opbouwen, onderhouden en herstellen van een sociaal netwerk <p><u>Samenlevingsgericht werken</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Maatschappelijke participatie - Maatschappelijke steunsystemen <p><u>Dagbesteding</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Passende dagbesteding voor verschillende doelgroepen - Eigen regie bij dagelijkse bezigheden, dagbesteding, vrije tijd - Wet- en regelgeving voorzieningen voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt of een arbeidsbeperking <p><u>Groepsdynamica</u></p>	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
	B1-K1-W3: kan de zorgvrager ondersteunen bij de persoonlijke verzorging (<i>heeft kennis van persoonlijke verzorging</i>)	<p>Analyseert de behoefte aan ondersteuning bij persoonlijke verzorging bij de zorgvrager.</p> <p>Beargumenteert de keuze voor de aanpak van de verzorging van de zorgvrager.</p>	<p><u>Persoonlijke verzorging</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Protocollen en richtlijnen - Hygiëne - Veiligheid - Mondverzorging - Aan- en uitkleden - Waak- en slaapritme - Wassen - Opname van voeding en vocht - Voeding bij ziekte - Uitscheiding (braaksel, incontinentie, menstruatie, ontlasting, sputum, urine, vochtbalans en vochtlijst) - Uiterlijke verzorging - Activiteiten van het dagelijks leven (ADL) - Bedverzorging - Bedcomplicaties - Mobiliteit - Til-, transfertechnieken en -middelen - Controle vitale functies - Ergonomisch werken 	
	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1: heeft brede kennis van de mogelijkheden, risico's en ethische dilemma's van technologische hulpmiddelen, sociale media en internet - GHZ: heeft brede kennis van randvoorwaarden en ondersteuning die nodig is voor de toegankelijkheid en bereikbaarheid van 	<p>Analyseert de mogelijkheden, mogelijke risico's en dilemma's van de inzet van sociale media, internet en technologische hulpmiddelen.</p>	<p><u>Sociale media en internet</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Mediawijsheid - Digitale veiligheid - Online omgangsvormen - Computervaardigheden - Privacy wetgeving - Mogelijkheden en risico's gebruik sociale media en internet door verschillende doelgroepen 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
	voorzieningen en media voor zorgvragers		<ul style="list-style-type: none"> - Ethische dilemma's bij de inzet van technologische hulpmiddelen, sociale media en internet bij verschillende doelgroepen <u>Technologische hulpmiddelen</u> <ul style="list-style-type: none"> - Technologische hulpmiddelen voor verschillende doelgroepen (e-health, domotica) - Financiering technologische hulpmiddelen 	
	B1-K1: heeft brede kennis van palliatieve zorg	<p>Beargumenteert de keuze voor de aanpak van de palliatieve zorg van de zorgvrager.</p> <p>Analyseert de zorg in de laatste levensfase van de zorgvrager.</p> <p>Organiseert de zorg voor en na het overlijden van de zorgvrager.</p>	<u>Palliatieve zorg:</u> <ul style="list-style-type: none"> - 1. Signaleren, diagnosticeren en markeren; - 2. Proactief palliatieve zorg plannen; - 3. Uitvoeren en evalueren palliatieve zorg; - 4. Coördineren en continueren palliatieve zorg; - 5. Markeren en begeleiden stervensfase; - 6. Nazorg verlenen. <u>Welbevinden:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Lichamelijk, psychosociaal, sociaal en spiritueel welbevinden <u>Laatste levensfase</u> <ul style="list-style-type: none"> - Besluitvorming laatste levensfase (abstineren, palliatieve sedatie, euthanasie) <u>Pijn en pijnbestrijding</u> <ul style="list-style-type: none"> - Medicamenteuze behandeling (WHO-pijnladder, doorbraakpijn, bijzondere toedieningswegen) 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			<ul style="list-style-type: none"> - Niet-medicamenteuze pijnbestrijding, invasieve pijnbehandeling (coeliacusblokkade, chordotomie, hypogastricusblokkade) <p><u>Aandoeningen terminale fase</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - candida-albicans - Obstipatie door morfine - Decubitus - Misselijkheid - Bewustzijnsverlaging - Multi-orgaan falen <p><u>Euthanasie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Euthanasiewet - Voorbereiding, uitvoering, afhandeling euthanasie <p><u>Sterven en dood</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Stervensproces - Natuurlijke en niet-natuurlijke dood - Klinische dood, hersendood, orgaandonatie en weefseldonatie 	
	<p>ZH: heeft specialistische kennis van de (...) verpleegkundige zorg in het ziekenhuis gericht op acute en kortdurende zorg: chirurgische ingreep, onderzoek, behandeling, somatische aandoeningen, bevallingen, ongevallen en trauma</p>	<p>Benoemt de verpleegkundige zorg in het ziekenhuis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verloskunde - Chirurgie - Verpleegkundige zorg bij ongevallen en trauma's 	<p><u>Verloskunde</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Zwangeren (prenatale zorg, zwangerschapscursussen, leefwijze, complicaties) - Partusassistentie (ontsluitingsperiode, uitdrijvingsperiode, nageboorteperiode, pijnstilling, assisteren, reanimeren pasgeborene) - Vervroegde partusassistentie (voorwaarden, voorspellende weeën, 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			<p>fasen van de bevalling, pijnstilling, assisteren)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Problemen tijdens de partus (liggingen van de baby in de baarmoeder, voorliggende placenta, uitzakkende navelstreng, kleuren van het vruchtwater, episiotomie, ruptuur, kunstverlossingen) - Voeding (borst- en kunstmatige voeding: verschillen en overeenkomsten, voor- en nadelen, leefregels, instructie) - Kraamvrouw (herstel van organen en normale klachten, borstvoeding, afwijkende kraamperiode) - Pasgeborene (basiszorg verlenen aan pasgeborene, normaal gedrag pasgeborene, begeleiden van ouders) - (WHO-)richtlijnen gericht op baby's (borstvoeding, hechting, veilig samen slapen) - Culturele gebruiken in de kraamperiode <p><u>Chirurgie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Chirurgische ingrepen - Pre-operatieve zorg - Anesthesietechnieken - Postoperatieve zorg - Complicaties (circulatiestoornissen, decubitus) 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			<ul style="list-style-type: none"> - Verpleegtechnische handelingen (blaaskatheters, maagsondes, drains) <p><u>Verpleegkundige zorg bij ongevallen en trauma's</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Zorgtraject traumatologie (CPA, SEH, IC) - Wervelletsel (whiplash, wervelfractuur en dwarslaesie), onderzoek, behandeling verpleegkundige zorg - Neurotrauma (commotio en contusio cerebri, schedelfractuur en schedelbasisfractuur, epidurale en subdurale bloeding, onderzoek en behandeling, verpleegkundige zorg) - Thoraxtrauma (contusie in thoraxgebied, fractuur in thoraxgebied, ruptuur, pneumothorax en hematothorax, onderzoek en behandeling, verpleegkundige zorg) - Buik- en bekken trauma (maag-, darm-, lever-, milt- en nierletsel, bekkenfractuur, onderzoek en behandeling, verpleegkundige zorg. - Extremitetentrauma (breuk, luxatie, crushletsel en –syndroom, onderzoek en behandeling, verpleegkundige zorg. 	
	<p>VT: heeft specialistische kennis van de (...) verpleegkundige zorg gericht op de chronische zorgvrager, revaliderende, geriatrie en psychogeriatrische zorgvrager</p>	<p>Benoemt de verpleegkundige zorg in verpleeghuizen en thuiszorg, waaronder ouderenzorg en revalidatieverpleegkunde.</p>	<p><u>Ouderenzorg</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Risicoscorelijsten, coping, signalen van psychosociale problemen - Omgaan met psychosociale problemen (angst, depressie, eenzaamheid, somatisatie) 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
	<p><i>Ziektebeelden: zie Pathologie en farmacologie</i></p>		<ul style="list-style-type: none"> - Omgaan met specifieke problemen (eenzaamheid, relatieproblemen, problemen met seksualiteit en intimiteit, ouderen mishandeling, zingeving) - Verschijnselen (gedragsstoornissen, desoriëntatie, cognitieve stoornissen, emotionele problemen, karakterverandering, lichamelijke problemen) - Zorg en dwang in ouderenzorg <p><u>Revalidatieverpleegkunde</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Revalidatietraject (doelen, kenmerkenhulpmiddelen en aanpassingen, multidisciplinaire aanpak, - Revalidatieprogramma en reactiveren - Doelgroepen, copingstrategieën, familie en naasten begeleiden - Ondersteunen van de zorgvrager bij behouden van eigenaarschap bij revalidatieproces - Doelen en interventies m.b.t. persoonlijke zorg, mictie, defecatie, wondverzorging, medicatiegebruik, eten en drinken, seksualiteit en transfers - Signaleren, verantwoordelijkheid geven, inzicht geven, adviseren, begeleiden van naasten 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
	<ul style="list-style-type: none"> - GGZ: heeft specialistische kennis van de (...) verpleegkundige zorg gericht op de zorgvrager met psychosociale, psychiatrische of verslavingsproblematiek - GGZ: heeft brede kennis van transmurale zorg, psychiatrische thuiszorg, psychiatrische crisiszorg thuis, begeleid wonen en beschermdde woonvormen - GGZ: heeft brede kennis van verslavingszorg en forensische zorg - GGZ: heeft kennis van herstelondersteunende zorg en ervaringsdeskundigheid - GGZ: kan specialistische kennis van bemoeizorg in de GGZ toepassen (<i>heeft specialistische kennis van bemoeizorg</i>) - GGZ: kan specialistische kennis van herstelgerichte zorg, revalidatie en revalidatie in de GGZ toepassen (<i>heeft specialistische kennis van herstelgerichte zorg, revalidatie en revalidatie in de GGZ</i>) 	<p>Benoemt de verpleegkundige zorg in de GGZ, waaronder transmurale zorg, psychiatrische thuiszorg, psychiatrische crisiszorg thuis, begeleid wonen en beschermdde woonvormen.</p>	<p><u>Begeleiding in de GGZ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Assisteren bij therapievormen - Begeleiden bij maatschappelijke participatie - Zorgen voor therapeutisch klimaat - Motiveren - Begeleiden bij onderhouden van contacten - Bemoeizorg - Revalidatie - Expressed emotion - Psycho educatie - Herstelgerichte zorg - Ervaringsdeskundigheid <p><u>Organisatie GGZ (globaal beeld)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - FACT-team - Acute en kortdurende zorg - Revalidatie - Verslavingszorg - Forensische zorg - Wijkzorg/erstelijnszorg - Transmurale zorg - Psychiatrische thuiszorg - Psychiatrische crisiszorg thuis - Begeleid wonen <p>Beschermdde woonvormen</p>	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1: heeft brede kennis van wijkzorg/eerstelijnszorg - GGZ: heeft brede kennis van de organisatie van de GGZ <p><i>Ziektebeelden: zie Pathologie en farmacologie</i></p>			
	GHZ: heeft brede kennis van het beleid van zorginstellingen ten aanzien van seksualiteit, kinderwens en ouderschap van zorgvragers	<p>Benoemt de verpleegkundige zorg en begeleiding in de GHZ.</p> <p>Analyseert het beleid ten aanzien van seksualiteit, kinderwens en ouderschap van zorgvragers en wat dit betekent voor de praktijk.</p>	<p><u>Begeleidingsmethodieken:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Triple-C model - Gentle Teaching - Supportmethodiek - Eigen initiatief model - Heijkoop methode - Motiverende gespreksvoering - Methode Vlaskamp - Sensomotorische stimulatie - LACCS - Geef me de vijf - Argos <p><u>Woonvormen in de GHZ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Verschillende woonvormen: Wijkzorg, begeleid wonen, beschermd wonen, crisiszorg <p><u>Seksualiteit, kinderwens en ouderschap</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Seksualiteit, kinderwens en ouderschap - Loverboys/lovergirs - Seksueel misbruik 	
	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1: kan omgaan met beroepsethische vraagstukken (<i>heeft kennis van</i> 	Integreert ethische principes in de uitvoering van zorg.	<p><u>Beroepsethische vraagstukken</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Wat is een ethisch dilemma - Moreel beraad: ethisch dilemma analyseren 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
	<p><i>beroepsethische vraagstukken)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - B1-K1: heeft specialistische kennis van (...) de beroepscode en standaarden - B1-K1: kan handelen volgens de normen voor verantwoorde zorg (<i>heeft kennis van de normen voor verantwoorde zorg</i>) 	<p>Beoordeelt ethische dilemma's en vormt een mening hierover op basis van wet- en regelgeving, standaarden en de beroepscode.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Beroepscode Verzorgende & Verpleegkundige - Normen voor verantwoorde zorg - kwaliteitskaders van verantwoorde zorg: wat houdt het in en wat is het doel 	
Verpleegtechnische handelingen	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1-W4: kan verpleegtechnische handelingen uitvoeren binnen haar bevoegdheden en met inachtneming van de noodzakelijke voorzorgsmaatregelen, procedures en voorschriften (<i>heeft kennis van verpleegtechnische handelingen en bijbehorende voorzorgsmaatregelen, procedures en voorschriften</i>) - B1-K1: kan kennis van vigerende wet- en regelgeving toepassen (<i>heeft kennis van vigerende wet- en regelgeving</i>) - B1-K1: kan bijdragen aan patiëntveiligheid (<i>heeft kennis van patiëntveiligheid</i>) 	<p>Analyseert welke verpleegtechnische handeling uitgevoerd moeten worden.</p> <p>Verklaart de keuzes die gemaakt worden bij het uitvoeren van verpleegtechnische handelingen en legt uit hoe rekening gehouden wordt met voorzorgsmaatregelen, procedures en voorschriften.</p> <p>Beoordeelt na analyse of binnen een situatie EHBO verleend moet worden en hoe deze eerste hulp georganiseerd moet worden.</p> <p>Maakt en controleert snel en accuraat verpleegkundige berekeningen.</p>	<p><u>Verpleegtechnische handelingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Wetgeving, richtlijnen en protocollen - Verpleegkundig rekenen (verhoudingen, oplossingen, zuurstof en druppelsnelheid) - Patiëntveiligheid - Observatiepunten en belangrijke signalen gezondheidstoestand en bijwerkingen - Rapporteren - Calamiteiten en incidentmeldingen - Handelingsproces - Complicaties - Overzicht verpleegtechnische handelingen, zie bijlage 1. <p><u>Eerste hulp verlenen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Eerste hulp verlenen bij vergiftigingen, verslikking, bloedingen, shock, flauwte, huidverwondingen, brandwonden, bevriezing, onder- en oververhitting (zonnesteek), verwondingen van het 	B1-K1-W4 Voert verpleegtechnische handelingen uit (Zorgverlener)

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1: kan hulp verlenen bij veelvoorkomende huishoudelijke ongevallen <i>(heeft kennis van veelvoorkomende huishoudelijke ongevallen)</i> - B1-K1: kan reanimeren <i>(heeft kennis van reanimeren)</i> 		<p>bewegingsapparaat, botbreuken, elektriciteitsongevallen, oogletsel</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verschil eerste hulp verlenen bij volwassene, kind en pasgeborene <p><u>Reanimatie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Oorzaken en verschijnselen vitale stoornissen - Reanimatietechniek <p><u>Voorschriften toepassen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ergonomisch werken, - Hygiënisch werken - Kostenbewust werken - Milieubewust werken - Veilig werken 	
Communicatie	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1-W5: kan communicatiemethoden en – technieken toepassen bij verschillende doelgroepen <i>(heeft kennis van communicatiemethoden en - technieken)</i> - B1-K1: kan gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken toepassen bij verschillende doelgroepen <i>(heeft kennis van gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken bij verschillende doelgroepen)</i> - B1-K1: kan onderhandelmethodieken en supportmethodieken 	<p>Integreert gespreks- en communicatietechnieken in de communicatie met de zorgvrager en naastbetrokkenen.</p> <p>Organiseert gespreksvormen passend bij de situatie van de zorgvrager.</p> <p>Beoordeelt of communicatiemethoden- en hulpmiddelen ingezet kunnen worden ter bevordering van de communicatie.</p>	<p><u>Gesprekstechnieken</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Luisteren, samenvatten, doorvragen - Concretiseren - Parafaseren - Omgaan met stiltes - Argumenteren - Assertief reageren, grenzen aangeven - Mening verwoorden - Onderhandelen - Aanmoedigen - Verantwoording afleggen <p><u>Gespreksvormen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Probleem- en adviesgesprek - Voorlichtingsgesprek - Adviesgesprek en instructie - Helpend gesprek - Slechtnieuwsgesprek 	B1-K1-W5 Communiceert met de zorgvrager en het sociale netwerk (Communicator)

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
	toepassen (heeft kennis van onderhandelmethodieken en supportmethodieken)		<ul style="list-style-type: none"> - Motiverende gespreksvoering - Groepsgesprek <u>Communicatiemethoden en – hulpmiddelen</u> <ul style="list-style-type: none"> - Basale communicatie, totale communicatie, 'Ervaar het maar', Pictogrammen, planners, gebarentotaal, PECS, spraakcomputer 	
Zorgverlening organiseren en coördineren	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1: heeft specialistische kennis van gezamenlijk besluitvormingsproces - B1-K1: heeft specialistische kennis van werkvelden en doelgroepen in relatie tot de beroepsuitoefening - B1-K1: heeft specialistische kennis van ketenzorg 	<p>Onderscheidt de verschillende branches en de bijbehorende doelgroepen.</p> <p>Organiseert de coördinatie van de zorg en plant de zorg zo dat de continuïteit gewaarborgd wordt.</p> <p>Beargumenteert hoe gehandeld kan worden op basis van het functioneren van de zorgvrager.</p>	<u>Ketenzorg</u> <ul style="list-style-type: none"> - Kennis van de verschillende werkvelden en doelgroepen - Gezamenlijke besluitvorming - Samenwerking met andere branches - Samenwerking met andere beroepsgroepen <u>Coördinatie en continuïteit van zorg</u> <ul style="list-style-type: none"> - Opname, overplaatsing, ontslag en nazorg - Coördineren van de dag 	B1-K1-W6 Organiseert en coördineert de zorgverlening van de zorgvragers (Organisator)
	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1: heeft brede kennis van de bekostiging van de zorg - B1-K1: heeft specialistische kennis van diagnose behandelcombinaties - VT: heeft kennis van indiceren en organiseren van zorg - VT: heeft brede kennis van de organisatie en financiering van de VT (WLZ, ZVW en WMO) 	<p>Legt het begrip indicatiestelling, het doel en het gevolg daarvan uit.</p> <p>Onderscheidt wet- en regelgeving die van invloed is op de bekostiging van de zorg.</p> <p>Analyseert de bekostiging van de zorg en organiseert de zorg op basis van de zorgindicatie.</p>	<u>Bekostiging zorg</u> <ul style="list-style-type: none"> - Zorgindicaties - DBC-systematiek - Wet- en regelgeving financiering zorg 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
Onvoorziene en crisissituaties	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1: kan tools en methodes toepassen t.a.v. het handelen in crisissituaties (<i>heeft kennis van tools en methodes voor crisissituaties</i>) - GGZ: heeft brede kennis van crisisvoorkomende methodiek en crisisinterventie - GGZ: kan crisiszorg bieden in de kliniek of in de thuissituatie (<i>heeft kennis van crisiszorg</i>) 	<p>Analyseert in onvoorziene en crisissituaties de mogelijke interventies en voert de best passende interventie uit.</p> <p>Analyseert veel voorkomende crisis- en onvoorziene situaties en evalueert hoe crisissituaties in de toekomst mogelijk voorkomen kunnen worden.</p>	<p><u>Crisissituaties</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Crisissituaties als gevolg van gedragsproblemen - Crisissituaties als gevolg van grensoverschrijdend gedrag - Crisissituaties als gevolg van somatische problemen <p><u>Onvoorziene situaties</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Calamiteiten - Ziekte - Brand: brandveiligheid en brandpreventie <p><u>Interventies</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Crisiszorg - De-escalerende interventies - Procedures, wettelijke richtlijnen, WZD, Wvggz, WGBO, afspraken van de organisatie 	B1-K1-W7 Reageert op onvoorziene en crisissituaties (Organisator)
	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1: heeft brede kennis van algemene begrippen en theorieën van gedragswetenschappen relevant voor beroepsuitoefening - GHZ: heeft specialistische kennis van (...) gedragsproblemen bij zorgvragers waaronder hechtingsproblemen, automutilatie 	<p>Gebruikt kennis van gedragswetenschappen bij het analyseren van gedragsproblemen.</p> <p>Analyseert de factoren die kunnen leiden tot gedragsproblemen.</p> <p>Analyseert de beste behandeling om met gedragsproblemen om te gaan.</p>	<p><u>Gedragsproblemen/Onbegrepen gedrag</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Externaliserend gedrag - Internaliserend gedrag - Agressief gedrag - Seksuele ongeremdheid - Hechtingsproblemen - Automutilatie - Suïcidaal gedrag - Gedragsproblemen bij mensen met LVB - Gedragsproblemen bij mensen met dementie - Gedragsproblemen bij mensen met psychiatrische problemen 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
	<ul style="list-style-type: none"> - GGZ en GHZ: heeft brede kennis van LVG met psychiatrische problemen - VT: heeft specialistische kennis van de verschillende vormen van dementie (...), kenmerkende gedragingen en gedragsproblematiek (zoals agressie, onbegrepen gedrag) - B1-K1: heeft specialistische kennis van preventie van grensoverschrijdend gedrag en onbegrepen gedrag - GHZ: kan stemmingswisselingen en – stoornissen herkennen en hierop anticiperen (<i>heeft kennis van stemmingswisselingen en stemmingsstoornissen</i>) <p><i>Ziektebeelden: zie Pathologie en farmacologie.</i></p>	<p>Creëert mogelijkheden om gedragsproblemen voor te zijn en te voorkomen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Gedragsproblemen bij mensen met multiproblematiek - Stemmingswisselingen en – stoornissen <p><u>Oorzaken</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Lichamelijke factoren - Psychische factoren - Omgevingsfactoren - Wisselwerking en cumulatie verschillende factoren <p><u>Omgaan met gedragsproblemen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Voorkomen van gedragsproblemen - Signaleren en registreren - Effectieve behandelingen, therapieën en interventies - De-escalerend werken - Signaleringsplan, stoplicht methode - Methodieken (ABC model, 9 stappenplan, gentle teaching, methode Heijkoop, gedragsmodificatie, Triple-C) <p><u>Gedragswetenschappen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Functieleer: waarneming, cognitie, emotie, motivatie - Begrijpen van normaal en disfunctioneel gedrag - Beïnvloeden van gedrag - Sociale processen 	

2.2 Kerntaak B1-K2: Werken aan organisatie- en professiegebonden taken

Werkprocessen:

- B1-K2-W1: Zorgt voor professionele ontwikkeling (Reflectieve EBP professional)
- B1-K2-W2: Werkt samen met andere beroepsgroepen in de keten (Samenwerkingspartner)
- B1-K2-W3: Draagt bij aan goede kwaliteit van zorg (Professional en kwaliteitsbevorderaar)

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
Professionele ontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K2 kan gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken toepassen bij verschillende doelgroepen (<i>heeft kennis van gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken</i>) - B1-K2 kan feedbackvaardigheden toepassen (<i>heeft kennis van feedback</i>) - B1-K2 kan reflectievaardigheden toepassen (<i>heeft kennis van reflectie</i>) - B1-K2-W1 houdt maatschappelijke, technologische en vakinhoudelijke ontwikkelingen bij (<i>heeft kennis van maatschappelijke, technologische en</i> 	<p>Integreert gespreks- en communicatietechnieken in de communicatie met informele en formele zorgverleners.</p> <p>Beoordeelt de eigen communicatie en motiveert gemaakte keuzes.</p> <p>Analyseert de uitvoering van werkzaamheden van studenten, collega's en vrijwilligers en beoordeelt deze waar nodig.</p> <p>Analyseert hoe actuele wet- en regelgeving, de visie op zorg en welzijn en technologische hulpmiddelen in de dagelijkse zorg worden toegepast.</p>	<p><u>Gesprekstechnieken</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Feedback geven en ontvangen - Discussiëren - Reflecteren - Formuleren van verbeterpunten <p><u>Ontwikkelingen bijhouden</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Maatschappelijke ontwikkelingen - Technologische ontwikkelingen - Vakinhoudelijke ontwikkelingen - Visie op zorg en welzijn <p><u>Actuele wet- en regelgeving</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Meldcodes - Wet BIG - Wet op beroepen in de individuele gezondheidszorg - WGBO - Wet Geneeskundige Behandelovereenkomst - WLZ - Wet langdurige zorg - Wmo - Wet maatschappelijke ondersteuning - WvGGZ - Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg - Wzd - Wet zorg en dwang - ZVW - Zorgverzekeringswet 	B1-K2-W1: Zorgt voor professionele ontwikkeling (Reflectieve EBP professional)

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
	<p><i>vakinhoudelijke ontwikkelingen)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - B1-K2-W1 houdt zich op de hoogte van actuele wet- en regelgeving m.b.t. de beroepsuitoefening, de actuele visie op zorg en welzijn en technologische hulpmiddelen (<i>heeft kennis van actuele wet- en regelgeving, visie op zorg en welzijn en technologische hulpmiddelen</i>) - B1-K2-W1 kan studenten, collega's en vrijwilligers begeleiden (<i>heeft kennis van het begeleiden van studenten, collega's en vrijwilligers</i>) 		<ul style="list-style-type: none"> - WKKGZ - Wet Kwaliteit, Klachten en Geschillen Zorg - Jeugdwet - Participatiewet - Privacywetgeving <p><u>Begeleiding van studenten, collega's en vrijwilligers</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kennis overdragen - Begeleiding afstemmen op de persoon en situatie - Instructies geven - Begeleidings- en beoordelingsgesprek voeren - Aansluiting zoeken bij de leerdoelen van de student, collega en vrijwilliger - Evalueren van de werkzaamheden van de student, collega en vrijwilliger - Evalueren van de begeleiding 	
Samenwerking in de keten	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K2 heeft brede kennis van taken en rollen van andere disciplines in de branche en weet wanneer op wie een beroep gedaan kan worden 	<p>Creëert samenwerking met andere beroepsgroepen en ketenpartners.</p> <p>Gebruikt de sociale kaart om te kijken op wie een beroep gedaan kan worden.</p> <p>Analyseert welke bijdrage de verschillende disciplines kunnen leveren in relatie tot de gewenste zorg.</p>	<p><u>Samenwerking met andere disciplines</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Samenwerkingsverbanden binnen de keten - Ketenzorg - Sociale kaart - Informatieoverdracht <p><u>Afstemmen zorg</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Intramuraal en transmuraal: verpleegkundige overdracht <p><u>Overlegvormen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - MDO - Interdisciplinair overleg 	B1-K2-W2: Werkt samen met andere beroepsgroepen in de keten (Samenwerkingspartner)

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
Kwaliteitszorg	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K2 heeft specialistische kennis van protocollen, professionele richtlijnen, beroepscode en standaarden - B1-K1 heeft kennis van kwaliteitskaders binnen de organisatie - B1-K2-W3 kan bijdragen aan kwaliteitsverbetering (<i>heeft kennis van kwaliteitsverbetering</i>) 	<p>Checkt werkzaamheden op kwaliteit en beargumenteert het belang van kwaliteit leveren.</p> <p>Beoordeelt werkzaamheden op basis van protocollen, richtlijnen, standaarden en de beroepscode.</p> <p>Begrijpt en hanteert de kwaliteitskaders van de organisatie.</p> <p>Integreert de Arbowetgeving in de eigen beroepsuitoefening.</p>	<p><u>Kwaliteitszorg</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kwaliteitszorg op micro, meso en macro niveau - PDCA-cyclus - Verbetertrajecten - Intervisiegroepen - Verbetervoorstellen - Kwaliteitskaders - Beroepscode Verzorgende & Verpleegkundige 	B1-K2-W3: Draagt bij aan goede kwaliteit van zorg (Professional en kwaliteitsbevorderaar)

Bijlage 1 Overzicht verpleegtechnische handelingen

In het onderstaande overzicht staan verpleegtechnische handelingen die de verpleegkundige kan tegenkomen.

Tabel Overzicht verpleegtechnische handelingen

Verpleegtechnische handelingen:
1. Medicijnen checken, registreren en distribueren, zo nodig controle op inname (volgens verpleegplan)
2. Medicijnen toedienen: oraal, rectaal, vaginaal, via de huid, via de luchtwegen, via de slijmvliezen
3. Toedienen van zuurstof
4. Vloeistoffen via perifere infuus toedienen
5. Sondevoeding toedienen
6. Een voedingspomp bedienen
7. Stoma verzorgen
8. Een suprapubische katheter verzorgen
9. Een infuuspomp en een spuitpomp bedienen
10. Geneesmiddelen in opgeloste vorm toedienen via een infuussysteem/toedieningssysteem (pomp, kolf of zakje)
11. Verzorgen van wonden: rode, gele, zwarte wonden en wonden met hechtingen
12. Maagsonde en blaaskatheter verzorgen
13. Zwachteltechnieken toepassen
14. Hechtingen en tampons verwijderen
15. Blaasspoeling uitvoeren
16. Mond- en keelholte uitzuigen
17. Verzamelen van monsters ten behoeve van diagnostiek (steriel en niet-steriel materiaal)
18. Lichaamstemperatuur regelen door middel van koude of warmtebehandeling
19. Eerste hulp (somatisch) verlenen bij: verwondingen, vergiftigingen, verstikking, verslikken, en bij ademstilstand en circulatiestilstand
20. Wonden met drains verzorgen
21. Wondrain verwijderen
22. Vloeistoffen toedienen via centraal infuus
23. Een centraal infuus controleren
24. Transfusie
25. PEG-sondevoeding toedienen
26. Maagspoeling uitvoeren
27. Darmspoeling uitvoeren
28. Stoma irrigeren
29. Tracheacanule en tracheostoma verzorgen
30. Thoraxdrainage

Verpleegtechnische handelingen:
31. Assisteren bij of verrichten van diagnostische onderzoeken/behandelingen in verband met chirurgische behandelingen
32. Assisteren bij of verrichten van diagnostische onderzoeken/ behandelingen in verband met intern/neurologisch onderzoek
33. Assisteren bij of verrichten van diagnostische onderzoeken/behandelingen in verband met bevalling of geboorte
Voorbehouden handelingen:
1. Subcutaan en intramusculair injecteren
2. Intraveneus injecteren
3. Insulinepen hanteren
4. Een perifeer infuus inbrengen
5. Een maagsonde inbrengen
6. Katheteriseren van de blaas bij vrouwen
7. Katheteriseren van de blaas bij mannen
8. Suprapubische katheter verwisselen
9. Venapunctie uitvoeren
10. Hielprik bij neonaten

Bijlage 2 Wijzingen in BoK Mbo-VP versie 2024 (ter informatie)

In deze bijlage staan de wijzigingen ten aanzien van de vorige versie van de BoK Mbo-VP. Deze bijlage is alleen ter informatie.

Algemene wijzigingen

- 'Servicedocument' is toegevoegd voor 'Body of Knowledge'.
- Nieuw uitgangspunt toegevoegd: *"In dit servicedocument is de Body of Knowledge zo compleet en actueel mogelijk uitgewerkt. Tweejaarlijks wordt dit servicedocument zo nodig geactualiseerd middels de PDCA-cyclus."*

2.1 Kerntaak B1-K1: Bieden van zorg en ondersteuning in het verpleegkundig proces

Anatomie en fysiologie

- Onderwerp Bouw en functie van de huid: 'Opperhuid, Lederhuid' **gewijzigd** in 'Bouw van de huid'.
- Onderwerp Spieren: 'Spieren ledematen' **toegevoegd**.
- Onderwerp Bloedvaten: 'Grote en kleine bloedsomloop' toegevoegd.
- Onderwerp Bloed: 'Bloedgroepen' **toegevoegd**.
- Onderwerp Regeling bloedsamenstelling: aanmaak van rode bloedcellen **gewijzigd** in 'aanmaak van bloedcellen'.
- Onderwerpen Uitscheiding, Urine en Urinewegen **samengevoegd** tot Nieren en urinewegen.
- Onderwerp Centraal zenuwstelsel: doorbloeding hersenen **verwijderd** (dit dubbelde).

Pathologie en farmacologie

- Onderwerp Werking van medicatie/farmacologie: Wet- en regelgeving (wet BIG, Opiumwet, AVG, WZD, WVGZ) **toegevoegd**.
- Onderwerp Luchtwegaandoeningen: Hoesten (productieve en niet productieve hoest, sputum) & virale en bacteriële infecties **toegevoegd**.
- Onderwerp Aandoeningen spijsvertering: Ziekte van Crohn & Aandoeningen aan de galblaas & Levercirrose **toegevoegd**.
- Pathologie en farmacologie, Onderwerp Aandoeningen van de urinewegen en geslachtsorganen: nierdialyse **toegevoegd**.
- Pathologie en farmacologie, Onderwerp Aandoeningen van het zenuwstelsel: TIA, Huntington, NAH, Spina bifida en Hydrocefalus **toegevoegd**.
- Pathologie en farmacologie, Onderwerp Aandoeningen van het bewegingsapparaat: Artrose, **verplaatst** (staat nu los van reuma).
- Onderwerp Aandoeningen van de huid: Huidproblemen bij ouderen: actinische keratose, ouderdomswrat, skin tears, rosacea, callus, ulcus cruris, gordelroos en wondroos **toegevoegd**.
- Onderwerp Aandoeningen van het bloed en bloedvormende organen: hemofolie **toegevoegd**. Aplastische anemie **gewijzigd** in anemie.

- Onderwerp Psychiatrische aandoeningen **gewijzigd** in Psychische stoornissen (aandoeningen) DSM 5 met Neuro-biologische ontwikkelingsstoornissen o.a. Globale ontwikkelingsachterstand, Autisme spectrum stoornis (ASS), Aandachttekort/hyperactiviteit stoornis, Specifieke leerstoornis in lezen, schrijven of rekenen, Motorische stoornissen: coördinatie, stereotiepe bewegingen (wel of niet met zelfverwonding), tic stoornissen (Tourette)), Schizofrenie spectrum- en andere psychotische stoornissen o.a. Schizofrenie, Bipolaire- en verwante stoornissen: Bipolaire stoornis, Depressieve stoornissen: Zware depressieve stoornis, aanhoudende depressieve stoornis, Angststoornissen: Paniekstoornis, Specifieke fobie (dieren, bloed, injecties enz.), Sociale angststoornis, Obsessief-compulsieve- en aanverwante stoornissen: Obsessief en compulsieve stoornis (dwangneurose), bewaardwang (hoarding), verzamelwoede, Haarplukdrang, velletjesplukdrang, Trauma- en aan een stressbron gerelateerde stoornissen: PTSS, Persistierende rouwstoornis, Dissociatieve stoornissen: Dissociatieve identiteitsstoornis, Dissociatief geheugenverlies, Somatische symptoom- en aanverwante stoornissen: Pijn, angst, conversiestoornis, gesimuleerde stoornis, Voedsel- en eetstoornissen: Anorexia nervosa, Boulimia nervosa, Vraatzucht, Pica (oneetbare dingen eten), Rumineren, Slaap-/waakstoornissen: Slapeloosheid, Overmatige slaap, Narcolepsie, Ademhalingsgerelateerde slaapstoornis, Apneu, afwijkende slaapstoornis, Geslachtsidentiteit dysforie, Stofgerelateerde en verslavingsstoornissen: Stofgerelateerde stoornissen: alcohol, drugs, slaapmiddelen, kalmeringsmiddelen, tabak, enz. Niet-stofgerelateerde stoornissen: gokdrang. Neurocognitieve stoornissen: Delier, Persoonlijkeidstoornissen: Cluster A (zonderling, excentriek) paranoïde, schizoïde, schizotypisch, Cluster B (dramatisch, emotioneel, grillig) antisociaal, borderline, narcistisch, Cluster C (angstig) vermijgend, afhankelijk, obsessief-compulsief.
- Onderwerp Begrippen **toegevoegd** met Co-morbiditeit, Dubbele diagnose, Triple problematiek.
- Onderwerp Aandoeningen tijdens de zwangerschap en bevalling **gewijzigd** in 'Aandoeningen voor, tijdens en na de zwangerschap en bevalling'. Nieuwe onderwerpen **toegevoegd**: Pré-eclampsie, Eclampsie, HELLP-syndroom, Lichamelijke veranderingen bij de pasgeborene, Gedragingen bij de pasgeborene, Complicaties bij de pasgeborene, Icterus – geel zien. Complicaties tijdens bevalling **gewijzigd** in Complicaties bij de baby tijdens de partus. Keizersnede **gewijzigd** in Kunstverlossingen.
- Onderwerp Chromosomale afwijkingen: syndroom van Rett **toegevoegd**.

Gezondheidstoestand en functioneren zorgvrager

- Onderwerp Visie op gezondheid en zorg: Medisch-biologische gezondheidsvisie, Psychologische gezondheidsvisie, Sociologische gezondheidsvisie, Humanistische gezondheidsvisie **verwijderd**.
- Onderwerp Begrippen **toegevoegd** met preventie, curatie, palliatie.
- Onderwerp Levensfasen: Levensplanning **toegevoegd**.
- Onderwerp Niveau indeling: Fasen van Sociaal Emotionele Ontwikkeling (SEO) **toegevoegd**.
- Onderwerp Leer- en opvoedingsproblemen **gewijzigd** in Leren en opvoeden.

Preventie

- Onderwerp Preventie: Indelingen van preventie **toegevoegd** & Meldcodes **verwijderd**.

Methodisch werken

- Onderwerp Ondersteunings- en zorgvragen en het individuele plan: SBAR-overdrachtsmethode **gewijzigd** in SBAR(R)-overdrachtsmethode. Risicosignalering **toegevoegd**.
- Onderwerp Rapporteren: overdracht **toegevoegd**.

Verpleegkundige interventies

- Onderwerp Zelfmanagement **gewijzigd** in Autonomie en zelfredzaamheid.
- Onderwerp Autonomie en zelfredzaamheid: Methodieken om (zelf)management te versterken **gewijzigd** in Methodieken mo eigen regie te versterken. Betrekken sociaal netwerk **toegevoegd**.
- Onderwerp Groepsdynamica **toegevoegd**.
- Onderwerp Persoonlijke verzorging: Protocollen en richtlijnen, Waak- en slaapritme, Bedverzorging, Mobiliteit & Controle vitale functies **toegevoegd**.
- Onderwerp Palliatieve zorg **toegevoegd** met 1. Signaleren, diagnosticeren en markeren; 2. Proactief palliatieve zorg plannen; 3. Uitvoeren en evalueren palliatieve zorg; 4. Coördineren en continueren palliatieve zorg; 5. Markeren en begeleiden stervensfase; 6. Nazorg verlenen.
- Onderwerp Welbevinden **toegevoegd** met Lichamelijk, psychosociaal, sociaal en spiritueel welbevinden.
- Onderwerp Aandoeningen terminale fase **toegevoegd** met candida-albicans, Obstipatie door morfine, Decubitus, Misselijkheid, Bewustzijnsverlaging, Multi-orgaan falen.
- Onderwerp Verloskunde: Vervroegde partusassistentie (voorwaarden, voorspellende weeën, fasen van de bevalling, pijnstilling, assisteren), Problemen tijdens de partus (liggingen van de baby in de baarmoeder, voorliggende placenta, uitzakkende navelstreng, kleuren van het vruchtwater, episiotomie, ruptuur, kunstverlossingen), Voeding (borst- en kunstmatige voeding: verschillen en overeenkomsten, voor- en nadelen, leefregels, instructie), (WHO-)richtlijnen gericht op baby's (borstvoeding, hechting, veilig samen slapen), Culturele gebruiken in de kraamperiode **toegevoegd**.
- Onderwerp Verpleegkundige zorg bij ongevallen en trauma's. Bij Zorgtraject traumatologie is MMS **verwijderd**.
- Onderwerp Verpleegkundige zorg in de GGZ gewijzigd in Begeleiding in de GGZ. Expressed emotion & Psycho educatie zijn hier **toegevoegd**.
- Onderwerp Organisatie GGZ **gewijzigd** in Organisatie GGZ (globaal beeld). FACT-team **toegevoegd** bij dit onderwerp.
- Leerresultaat Benoemt de verpleegkundige zorg in de GHZ **gewijzigd** in Benoemt de verpleegkundige zorg en begeleiding in de GHZ.
- Onderwerp Begeleidingsmethodieken **toegevoegd** met Triple-C model, Gentle Teaching, Supportmethodiek, Eigen initiatief model, Heijkoop methode, Motiverende gespreksvoering, Methode Vlaskamp, Sensomotorische stimulatie, LACCS, Geef me de vijf, Argos.
- Onderwerp Woonvormen in de GHZ **toegevoegd** met Verschillende woonvormen: Wijkzorg, begeleid wonen, beschermd wonen, crisiszorg
- Onderwerp Verpleegkundige zorg in de GHZ **gewijzigd** in Seksualiteit, kinderwens en ouderschap. Lovergirls **toegevoegd** bij Loverboys.
- Onderwerp Beroepsethische vraagstukken: Wat is een ethisch dilemma **toegevoegd**.

Verpleegtechnische handelingen

- Onderwerp Eerste hulp verlenen: stoornissen van de lichaamstemperatuur **verwijderd**. Onder- en oververhitting (zonnesteek) **toegevoegd**.
- Onderwerp Reanimatie: Techniek van borstcompressies en beademing, Basic Life Support schema, CPR en AED **verwijderd**. Hiervoor in de plaats is Reanimatietechniek **toegevoegd**.

Communicatie

- Onderwerp Gespreksvormen: slechtnieuwsgesprek en Groepsgesprek **toegevoegd**.

Zorgverlening organiseren en coördineren

- Onderwerp Coördinatie en continuïteit van zorg: Coördineren van de dag **toegevoegd**.

Onvoorziene en crisissituaties

- Onderwerp Onvoorziene situaties: Brand: brandveiligheid en brandpreventie **toegevoegd**.
- Onderwerp Interventies: WZD, Wvggz, WGBO **toegevoegd**.
- Onderwerp Gedragsproblemen/onbegrepen gedrag: suïcidaal gedrag **toegevoegd**.
- Onderwerp Omgaan met gedragsproblemen: De-escalerend werken & Signaleringsplan, stoplicht methode **toegevoegd**.

2.2 Kerntaak B1-K2: Werken aan organisatie- en professiegebonden taken

Professionele ontwikkeling

- Onderwerp Actuele wet- en regelgeving: meldcodes **toegevoegd**.
- Onderwerp Begeleiding van studenten, collega's en vrijwilligers: Begeleidingsgesprek voeren **toegevoegd**.

Bijlage 1 Overzicht verpleegtechnische handelingen

- In de tabel is niet meer aangegeven in welke branche de handeling voorkomt. Tekst bij tabel **gewijzigd**: 'Daarbij is aangegeven in welke branche de handelingen voorkomen.' **verwijderd**.